

TRÄDGÅRDSLANDET TIPS OCH RÅD

FÖRBEREDELSE OCH SKÖTSEL AV ODLINGSPLATSEN

De flesta grönsaker, bär och bärbuskar trivs bäst i sol en bit bort från träd och stora buskar. Marken ska helst vara jämn och ligga lite högre så att vatten inte samlas i odlingen. Om så är fallet kan man dränera, lägga på mer jord eller odla i förhöjda drivbänkar/pallkragar. Grundskötseln av kökslandet bör ske på hösten, djupbearbetning på våren torkar nämligen ut jorden. Passa på att jordförbättra / kalka och spadvänd jorden. Under vintern fryser jordklumparna sönder och på våren jämnas ytan före sådd/plantering. "Trött" jord förbättras så här till ett "spaddjup" (ca 20 cm): Till lerig jord 3 cm barkmull och 3 cm sand. Till sandig jord 5 cm barkmull. Denna förbättring räcker i flera år.

SKILLNAD MELLAN NATURGÖDSEL OCH NPK/MINERALGÖDSEL

Naturgödsel (främst kogödsel) innehåller förutom växtnäring viktigt mullmaterial, som gynnar de naturliga processerna i jorden – mikrolivet och maskarna får lite extra hjälp i sitt viktiga arbete. Dessutom ger den jord bättre struktur vilket ger växterna bättre tillgång till växtnäringen och vatten. Naturgödsel är långtidsverkande vilket passar alla växter (inte gräs), men måste brukas ner för att göra nytta. Naturgödsel verkar normalt 8-12 veckor. Mineralgödsel/NPK innehåller betydligt mer växtnäring än naturgödsel. Den finns i många varianter anpassade för olika platser i trädgården. Nämnas kan – gräsmattegödsel, trädgårdsgödsel (köksland, buskar och planteringar) och rhododendrongödsel. Mineralgödsel/NPK behöver inte brukas ner och verkar betydligt snabbare än naturgödsel. Regn och bevattning i samband med spridningen ge ännu bättre verkan, som håller i sig 3-5 veckor.

KOMPOSTERA

För att inte utarma jorden är det viktigt att ge tillbaka viss del av skörden. Gräsklipp, blast, löv m.m. samt matavfall går utmärkt att kompostera. Det är praktiskt att ha 2 komposter så att man har en som är för årets avfall, medan den andra ligger lite före i tid och hinner mogna och användas senare. Det är bäst att blanda olika material i komposten för bra resultat. Den färdiga komposten har växtnäring, mikroliv och struktur i sådan form att växterna snabbt får nytta av den. Blanda runt i komposten med jämna mellanrum. Luktat det fränt/ammoniak så behövs mer strukturmateriell som pinnar och torra löv. Kompost som luktar ruttet behöver mer energi från färskt material som gräsklipp, blast m.m.

OVÄLKOMNA GÄSTER

Ett bra skydd mot insektsangrepp, fåglar och uttorkning under tillväxten, är att täcka sina odlingar med fiberduk. Den skyddar, men släpper igenom ljus och vatten. De vanligaste insekterna går att bekämpa naturligt med speciella såpmedel, som kan användas både inomhus och ute. För att motverka ogräs i planteringar kan du täcka med 8-10 cm barkmull eller täckbark. För bästa effekt bör du nog rensa bort ogräset först. Det gäller speciellt om det är kvickrot, kers eller tistel.